

Прочитай текст, зробивши на полях позначки:

- +** — інформація відома,
- — інформація нова для мене,
- !** — інформація здивувала,
- ?** — хочу більше дізнатися про це.

Зустріч крізь віки

За оповіданням Тетяни Череп-Пероганич

“Мені тринадцятий минало”

— Мам, тебе знову до школи викликають.

— Синку, що знов утнув?

— Нічого ніби, окрім того, що не вивчив вірша Тараса Шевченка.

— Вивчиш. Твоя прапрабабця читала напам’ять “Наймичку” і “Катерину”, хоча й була неграмотною. Тож у тебе тим паче все вийде!

Микита пішов до себе в кімнату. У навушниках, які подарував старший брат, голосно лунав реп. Але саме так Микита і любив засинати. На якусь мить навіть здалося, що репер зачитував ті рядки, які треба було вивчити. Та невдовзі хлопчика здолав сон, і він уже не чув музики. Натомість почув гудіння джмелів у полі, густо всіяному маками й ромашками.

— Дивина, — сказав уголос, — таке безмежне й гарне поле я бачив лише раз у житті — коли їхали з батьками на авто відпочивати влітку. Але ж зараз би мала бути осінь... Де це я?

А навколо — ні душі, тільки отара овець і хлопчик-пастушок десь років тринадцяти, у якомусь лахмітті, з олівчиком і сірим папірцем у руках, змальованим уздовж і впоперек.

— Ти хто? — запитав Микита.

— Тарас.

— Тарас?

— Тарас Шевченко.

— Не сміши.

— Я тебе не смішу. Це ти якийсь смішний. Що це на тобі?

Новий знайомий аж здригався від сміху, показуючи пальцем на Микитину футболку з незрозумілими і йому самому ієрогліфами (теж спадок від брата).

— Це футболка, у якій я сплю.

Микита глянув на вимкнений телефон, який увесь час тримав у руках. “Невже я бачу самого Шевченка? Хіба таке може бути?..”

— Тарасе, скажи, а який зараз рік?

— 1827, літо.

— Та бачу, що літо. Тільки от дивися, яка штука — спати я лягав осіннього вечора 2019 року.

— То ти з майбутнього? Та ну...

— Виходить, що так. І як тепер мені повернутися? Тарас почухав потилицю, знизав плечима:

— Як сюди втрапив, так і вернешся. Можеш, коли не знаєш, що робити, мені з вівцями допомогти. А потім разом до пана сходимо.

— До пана?

— Еге, треба води свіжої в покої наносити.

— І так щодня?

— І так щодня. А хіба в тебе, — Тарас показав пальцем у небо, — не так?

— Ні, не так. У нас вода з крана тече.

— А що це таке — той кран?

Микита хотів показати на мобільному, але згадав, що той не працює, і спробував пояснити на словах. І про мобільник також розповів. І про школу, і про свої захоплення. Єдине, що оминув, то це вчорашнє невиконане завдання. Перед ним стояв худорлявий, стомлений тяжкою працею, але з дуже розумними і світлими очима хлопчик.

— Це як сон, — сказав Тарас, — але мені про це, мабуть, краще забути. Кому скажи — ніхто не повірить. Добре тобі. Я от не можу ходити до школи. Але якби ти знав, як хочеться вчитися!..

— Хочеться вчитися?

— Так. Я трохи вчився, та як мама померла — перестав, доглядав малих і чумакував із батьком. Коли помер і він, я знову до школи пішов, але туди прислали нового дяка вести уроки, а він незлюбив мене.

— І що?

— Що-що? Тебе били малого?

— Ні, ніколи!

— А мене дяк бив. Терпів я, терпів, а тоді втік. Тепер от наймитую по сусідніх селах у малярів і вчуся в них ремесла — малюю. А ще інколи вірші пишу... Я навіть деякі з них уже Оксанці прочитав.

— А хто така Оксанка?

— Дівчинка, яка мені подобається... Он вона до нас біжить.

Микита хотів сказати Тарасу, що всі його мрії здійсняться, що його вірші читатимуть і через багато-багато літ, що його картинами захоплюватимуться. І що на долю Тараса так багато ще всього випаде... Але йому стало соромно від того, що коли Тарас попросить прочитати хоча б одну з тих поезій, він, окрім кількох на ходу вивчених дорогою до школи рядків, нічого пригадати не зможе... І Микита мовчав.

Задзвенів будильник. Микита схопився, труснув головою і зрозумів, що він не на полі біля Моринців, а у своєму ліжку, що в нього дуже щасливе, безтурботне й чудове дитинство. Не таке, як у Тараса... А може, то був не сон? Підбіг до шухляди, витягнув “Кобзаря” і почав читати вголос, аби краще запам’ятати Тарасові вірші. “Тепер я хочу знати їх, хай не всі, але багато. Можливо, колись зустрінемося ще...”

“Мені тринадцятий минало.
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було?
Мені так любо, любо стало,
Неначе в Бога...” — почула мама Микити, зайшовши
покликати сина до сніданку. Усміхнулася і тихенько зачинила
за собою двері.